

Podnety k záverečnej konzultácii o informáciách uvedených v článku 26 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/460 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o harmonizovaných štruktúrach taríf za prepravu plynu

Navrhovaná zmena cien za prepravu plynu má zásadný vplyv na fungovanie trhu s plynom, rozhodovanie dodávateľov plynu a konkurencieschopnosť slovenského hospodárstva. Vzhľadom na významné ekonomické a environmentálne dôsledky považujeme za potrebné uviesť nasledovné podnety a pripomienky:

1. Potreba koncepcnej zmeny cien pred termínom objednávanie ročných kapacít

Zmena cien po termíne objednávanie ročných kapacít môže negatívne ovplyvniť efektivnosť nákupu plynu. Ak by dodávatelia o navýšení vedeli včas, mohli by optimalizovať svoje rozhodnutia – napríklad preferovať nákup na VTP SK namiesto nákupu mimo územia SR alebo efektívnejšie využívať zásobníky plynu. Nedostatok predvídateľnosti zvyšuje riziko neefektívnych kontraktov a vyšších nákladov pre dodávateľov a odberateľov plynu.

2. Dopad na slovenskú ekonomiku a konkurencieschopnosť

Zvýšenie cien za prepravu plynu sa premietne do vyšších výrobných nákladov zohľadňujúcich spotrebu plynu, čo môže viesť k presunu výroby mimo územia SR do krajín s nižšími nákladmi. Tento trend by oslabil pozíciu Slovenska v medzinárodnom prostredí a mohol by mať negatívny vplyv na zamestnanosť a investície. Presun výroby mimo Slovenska by viedol k ďalšiemu znižovaniu celkovej spotreby plynu na Slovensku a teda ďalšiemu súvisiacemu zvyšovaniu nákladov na prepravu a teda aj celkových nákladov súvisiacich so spotrebou plynu pre odberateľov na Slovensku.

3. Vplyv na ceny tovarov a služieb

Priemyselné podniky a iné subjekty využívajúce plyn na výrobu alebo služby premietnu zvýšené náklady na prepravu plynu do cien svojich produktov a služieb. To sa prejaví v raste cien pre ich obchodných partnerov a koncových spotrebiteľov, čo môže znížiť kúpnu silu obyvateľstva a zvýšiť infláciu.

4. Riziko pre dodávateľov plynu v regulovanom segmente

Dodávatelia plynu nebudú schopní preniesť zvýšené ceny na všetkých odberateľov, najmä na regulovaný segment, kde maximálne náklady na prepravu plynu určuje cenová vyhláška ÚRSO. To znamená zvýšenie čistých nákladov dodávateľov plynu.

5. Prechod na alternatívne palivá

Odberatelia s možnosťou zmeny komodity môžu v dôsledku vyšších nákladov prechádzať na alternatívne palivá, ktorých využívanie môže poškodzovať ovzdušie a životné prostredie v oveľa vyššej miere ako využívanie plynu. Tento trend by bol v rozpore s cieľmi dekarbonizácie a klimateckej politiky EÚ.

6. Potenciálne zníženie využitia plynu pri výrobe elektriny

Vyššie ceny za prepravu plynu môžu viesť k zvyšovaniu cien elektriny vyrobenej na Slovensku alebo obmedzeniu využívania plynu pri výrobe elektriny s negatívnym dopadom na stabilitu sústavy alebo cenu pre koncových odberateľov elektriny, alebo k zvýšeniu podielu dovozu elektriny na energetickej bilancii Slovenska v dôsledku zvýšenia nákladov na výrobu na Slovensku.